

ÚJ CIMBORA

KÉPES GYERMEKLAP

ŐSZI ERDŐ

Az Új Cimbora Cluj-i 1936 februári országos rajzkiállításán díjat nyert kép.

Rajzolta: Imreh Sándor IV. g. o. t., Cluj, unit. kollégium.

Rőt levelek borítják a földet. Lombjavesztett fák közt sírva húz el az őszi szél. Ahol nem is oly rég ezer kincsét osztotta a nyár, az ősz irigyen mindent visszakér.

L. M.

1936. NOV.

10.

IV. ÉVFOLYAM

32. szám

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR - SZERKESZTI: FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, STR. BARON L. POP No. 5. - TELEFON: 6-87.

APRÓSÁGOK TARKASÁGOK

Ima a tanító néniért.

*Szívünk dobogása lelkünk imádsága,
Felszáll az Istenhez virág illatába.
Kis virág imádság együtt könyörögnek,
Szerető áldásod küld tanítónőnknek.*

*Adj neki örömet, adj jó egészséget,
Eltessed sokáig kit szívünk úgy szeret.
Lelkében egy kis hely jusson osztályunknak,
Tanítványai ma érte imádkoznak.*

HOLSTEIN MÁRIA

A téli toborzóverseny hírei.

Az Új Cimbora téli toborzóversenye iránt az egész országban nagy az érdeklődés. Lehet, hogy a galambok is, meg a kis nyuszi is fokozzák a verseny-kezdést, mi azonban azt hisszük, hogy kis olvasóink és ismerőseink ezek nélkül is szívesen toboroznának. Most a kis toborzók biztatására, lelkesítésére újabb ajándékozásról írhatunk. A kiírt díjakon kívül lapunk egyik kedves jóbarátja több pár szirti galambot ajánlott fel jutalmazásul. Most hát csak toborozni kell, hogy akár a pirosszemű fehér nyuszi, akár valamelyik pár galambot megnyerjétek. Kis barátaitok pontos címét ne felejtsetek beküldeni, hogy azoknak is küldhessünk mutatványszámot. Újabb toborzóink a következők:

Hodis Ili V. g. o. t. Cluj toborozta Kleinmann Katót és Kovács Lacikát, Cluj. Goldstein Kató és Ócsi, Cluj Pardi Magdát és Salamon Renét, Cluj. Mártonffy Laci, Cluj Papp Ibolyát és Máthé Évikét. Léderer Éva, Cluj pedig Grün Sándort és Judovits Máriát, Cluj.

Nőszövegségek, városi iskolák figyelmébe.

A „Zizi története” című 3 felvonásos énekes, táncos gyermekoperett gépelt szöveggönyve kapható F. László Marcella címén megrendelve az Új Cimbora kiadóhivatalánál. Ára 100 Lei. A zenei partitúra a szerzőnél, Veress István zenetanárnál kapható. Címe; Aiud, Bethlen-kollégium. Énekkotta: 0 Lei, zongorára vagy zenekari kíséretre feldolgozva 180 Lei. Az összeg előre beküldendő.

Hófehérke.

Írta: Dr. Dobos Ferenc.

4

Bolyongás az erdőben. A törpék háza.

Hófehérke az erdőben — egyedül maradván, sírva bolyongott szegényke, — hol erre, hol arra. Reggel aztán meglátott jó — messze egy kis házat, s arra indult, mivel nagyon — éhes volt és fáradt. Hogy odaér és az ajtón — hiába kopogtat, benyit — s csak elcsodálkozik! — soh'se látott olyat. Kís szoba volt. A szobában — asztal a közepén, ici-pici hét tányérral — megtérítve szépen. Étel is a tányérokban, bor minden pohárban, de egy lélek sem volt sem itt, sem a más szobában. Ahová innen benyitott, s hol hét kicsi ágyat — látott. Mivel szegény nagyon — éhes volt és fáradt: egy keveset evett-ivott — minden teritékből, s azután a hét kis ágyon — keresztbe végigdőlt. Azt álmodta, hogy csak álom — az, amiben most van, s ott ébred fel reggel fényes királyi udvarban.

De hamarabb elzavarta szeméről az álmodt valami nagy lárma s ahogy — kinéz, hát mit lát ott? Hát hét kicsiny, nagyszakállu törpe ott a gazda, s ezt a zenebonát náluk — épen ő okozta. Szól az egyik: az ételem — valaki meglopta. A másik meg: az enyém is — apadt tegnap óta. Az enyém is. A mienk is! Hangzik össze-vissza. Az se járja, hogy a borunk — valaki megissza.

Gyanakodva nézik egymást. Vajjon nem te voltál? Egy darabig nem láttalak — reggel a dolognál. És már szinte hajbakapnak, mikor Hófehérke — kilép a másik szobából. Nem türi, hogy érte — mást gyanuba keverjenek. Elmondja, hogy éhes — volt erősen és azért nyult ehhez az ebédhez. Megfizetné, de nincs pénze, hanem ledolgozza; ha szükségük volna talán — nekik a dologra. Megörülnek a törpék, hogy — lesz, aki a házra — ügyeljen, míg odavannak — mindennap munkára. Enni-inni valót adnak, de pénz nincsen nálok. — Megcsinálták hát az alkut, s a törpék dologra — mentek az erdőben levő — mély, nagy barlangokba. Hófehérke meg a házat — rendbeszedte szépen. Takarított, mosott, vasalt, hol meg az ebéd — dolgozott, úgy, hogy a törpék nagyon megszerették — és mindenben keresték a — Hófehérke kedvét s jól érezte ő is magát — a kis törpék mellett. Tudta, hogy jobb helyet ennél — nem igen kereshet, míg az a rossz asszony diktál apja országában. Bizonyosan megöletné, hogyha rátalálna. Pedig itt is majd megölte az a gonosz lélek. Hogy is történt? Várjatok csak. Arról is beszéllek.

(Folytatjuk)

Szent Erzsébet rózsái.

Elt egyszer egy király leány
Idegenben, messze... távol...
Már kicsinyen elszakítva
Szülőjétől, hazájától.

Türingeni rengetegben
Fényes, büszke várban lakott:
Száz eseléd várt parancsára
S tenger kinsben duskálhatott.

Szép volt. Haja úgy ragyogott,
Mint a nyári nap sugára
S csillagokkal vetekedett
Ibolyaszín szeme-párja.

De nemcsak szép, jó is volt ő:
Szíve tiszta, mint az Egben
Az angyalok s szentek szíve
Isten trónja közelében.

A rongyosnak ruhát adott,
Az éhezőt jóllaktatta
Az özvegyet és az árvát
Könnyeik közt vigasztalta.

Gonosz nyelvek beárulták
S grófi férje lesbe állott.
Koldusoknak, hogy enni vitt
Durva szóval rákiáltott:

„Mit viszel a kötényedben
Mutasd tüstént balga asszony!
Naplopókat csodítesz rám,
Játékból ez a haszon.

A királylány nem szólt semmit
Csak magában fohászzkodott.
Köténykéjét megoldotta
S maga is elcsodálkozott.

Etel helyett a kis kötény
Rózsákkal volt telistele.
Illatával megtelt a lég
Elszédült a gróf is belé.

„Menj útadra te szent asszony,
Krisztus urunk földi mása. l
Gondom lesz rá, hogy szándékod
Senki többé meg ne bántsa.“

Sok száz év telt el azóta:
Királyleány fenn az Egben...
De örökké él emléke
Jó emberek jó szívében.

S a szentek közt, kikről őrzünk
Sok legendát, számos képet:
Szívben, testben legragyogóbb
Szent Erzsébet!

LANDTNE ADY MARISKA.

Örök-harag.

Az iskola szélesre kitért ablakain vastag fénykévekben ömlött be a napsugár. Az aranyos csikok kacagva, bolondozva suhantak végig a padok között és kergetőztek a szőke-barna fejek fölött. A gyerekek egyik része vágyakozó szemmel nézett a napsugárra, míg fejükben ezer gondolat forgott egyetlen mondat körül: „Milyen jó lenne most kint lenni!“ A másik részre határozottan altató hatással voltak a ragyogó sávok. Le-lehunyták szemüket és messziről, fátyolozottan hallották Fekete Pista hangját, aki a háziállatok hasznáról mondott igen érdekes és tanulságos dolgokat. A tanító úr az ablak előtt állt, szórakozottan nézett ki és gépiesen mondott egy nevet, amikor a háta mögött csend lett.

Nagy Béla éppen a tanító úr mögött ült, feje egészen a pad alá görnyedt, ahol a gonosztevők nagy rémének, Scherlock Holmesnek kalandjait olvasta. Legjobb pajtása, Peti, aki mellette ült bélyeggyűjteménye leg-

szőbb darabjában, egy kanadai bélyegben gyönyörködött. Fekete egyhangúan darálta: Van-nak háziállatok és vadállatok. A vadállatok az emberektől távol élnek, míg a háziállatok a házak körül élnek, amiért háziállatoknak nevezzük őket. Háziállat a macska, amelynek rokonai a tigris és az oroszlán. Az oroszlánt az állatok királyának nevezik. Az oroszlán-vadászok nagyon bátor emberek. — Ebben a pillanatban Peti hirtelen megfordult, miközben könyökével úgy meglökte Bélát, hogy a világhíres Scherlock Holmes, aki éppen revolverrel kezében rohant a banditákra, hangos koppánással esett a tanító úr lábai elé. Rémes csend. A tanító úr kinyitja a könyvet. Ugy?! Sherlock Holmes kalandjait olvasod az iskolában? Tanítás után itt maradsz bezárva. Folytasd, Fekete!

Pista ijedten ismételte az utolsó mondatot: „Az oroszlánvadászok nagyon bátor emberek.“ A tanító úr szeliden szólt közbe: Pista, fiam,

hát az oroszánvadászok is háziállatok? Ugy-e, nem? Hát akkor miért beszélsz róluk? Azt mondd el, amit a háziállatokról tudsz. Azokról bizony nem sokat tudott Pista, hát a tanító úr őt is ott marasztalta tintalevesre.

Sherlock Holmes és hűséges barátja, Watson, bizonyára nem is sejtették, hogy milyen eseményekre adtak okot. Béla és Peti örök-haragot fogadtak a leesett könyv miatt, mivel Béla azt erősítette, hogy Peti akarattal lökte meg. Peti meg hiába védekezett, hogy véletlenül tett. Az osztály két pártra oszlott, az egyik rész Bélának adott igazat, míg a másik rész a Peti igazát védte.

A fiúk között most napirenden voltak a verekedések. Egyik is, másik is, kék foltokkal, szakadt ruhával ment haza, a két vezér pedig, Béla és Peti, nemhogy békitették volna őket, hanem még jobban tüzelték. Szombat délutánra aztán, amikor nem volt tanítás, általános nagy csatára készültek az ellenséges felek.

Péntek délután egy csodálatos üveggolyót hozott az iskolába Peti. A fiúk mind, még az ellenfelek is, megbámulták és Kerekes Jancsi, akinek tizenegy üveggolyója volt, kijelentette, hogy ilyen nagy és szép golyót ő sem látott. Csak Béla nem nézte meg az üveggolyót, vállát vonogatva mondta, hogy őt nem érdekli és különbben is, ha ő valakinek azt mondja, hogy „örök-harag“, azzal többé nem beszél. Pedig még az új ceruzáját is odaadta volna, hogy a kezébe vehesse az üveggolyót. Egész nap nem is tudott másra gondolni, még éjjel is azt álmodta, hogy egy óriási üveggolyón ül, amely a szívárvány minden színében ra-

gyogott, körülötte pedig ott álltak Peti és Jancsi és mindkettő kezében apró, mogyoró nagyságú üveggolyók voltak.

Másnap délután, mikor Béla kiért a falu határában elterülő nagy mezőre, ott már olyan láрма, kiabálás volt, mintha mindnyájan indián csataordításból akarnának vizsgázni. Csakhamar felfedezte Petit, oldalt állt, egy határjelző kőnek támaszkodva. Egyenesen feléje indult.

— Gyere, Peti, valamit mondani akarok neked. Peti egy kicsit csodálkozva és bizalmatlanul követte. Jó messze mentek, hogy ne zavarja őket a többiek lármája. Leültek egy bokor árnyékába és akkor Béla titokzatos arccal kivett a zsebéből egy bélyeget.

— Neked adom a kanadai bélyeget, amit oly rég kérsz, ha ide adod az üveggolyót.

Petinek felcsillant a szeme.

— Jó, de akkor add még ide azt a gombot, amit a katona nagybácsidtól kaptál.

— Itt van.

— Aztán, ne mond, hogy akarattal löktelek meg, mikor most is neked adtam az üveggolyót, pedig ilyen szép nincs senkinek.

— Én nem is mondtam, Kerekes mondta. Messziről hangok hallatszottak:

— Üssed, Bodó!

— Ne sajnáld, Fekete!

— Gáncsot neki!

Ők ketten pedig, akik örök-haragot fogadtak, elmerülve gyönyörködtek új kincseikben, majd a verekedő fiúk felé néztek és boldogan, vidáman — összemosolyogtak.

Jan Wolski:

Meséből valóság.

Fordította: Kormos Jenő.

(21. folytatás.)

Kezdő tanítónő volt egy lublini népiskolában s ugyanakkor az iskolai szövetkezet védnöknői tisztségét is viselte.

Hasznos tanácsaival kezdettől fogva nagy segítségemre volt munkámban.

Együtt dolgoztunk egészen ennek a telepnek a megalapításáig, ahol gazdasági intézői minőségben alkalmaztak.

Ezelőtt három évvel, Hajnalka és én, egybekeltünk. Ideérkezése után rögtön megválasztották a „Leányotthon“ védnöknőjének.

*

Egy kis fiúnk is van — Eduárd. Mintaszerű nevelést akarunk adni neki, hogy derék szövetkezeti ember váljék belőle.

De úgy látom, igen hosszúra engedtem elbeszélésem fonalát. Ezzel be is fejezem. Most Pistán a sor.

Pista elbeszélése.

Abban a házban, amelyben gyermekkoromat töltöttem — kezdte elbeszélését Pista, — lakott két erőtlen öreg ember, kiket gyakran meglátogattam.

Egyszer, amikor az öregasszony beteg lett, orvost hívtam hozzá.

Az orvos nagyon jó ember volt. Nagyon megindította a két öreg nagy nyomorúsága. Védelmébe vette azokat, akiket mindenki elhagyott s gyakran felkereste őket.

Csaknem mindig vitt nekik valamit. Leginkább élelmiszert, — sokkal többet, mint orvosságot. Időnként pedig egy-egy ruhadarabbal is megajándékozta őket.

*

Az öregeknél gyakran találkoztam az or-

vossal s csakhamar irántam is érdeklődni kezdett.

Mikor a népiskolát elvégeztem, azt tanácsolta szüleimnek, hogy irassanak be a gimnáziumba. Igérte, hogy ő fog ruházni és az összes tanítási költségeket ő fogja fedezni.

Ennek a nemesszívű embernek a segítségével elvégeztem a gimnáziumot.

Azután orvostanhallgatónak iratkoztam be az egyetemre.

Nagy pártfogóm az egyetemi évek alatt is folyton támogatott. Nem csak pénzzel, hanem gyakran aprólékos, okos tanáccsal is.

Igy néhány év múlva orvos lett belőlem.

*

A gyermek- és ifjúsági szövetkezetek munkájában elemista koromtól fogva résztveszek. Állandóan, megszakítás nélkül. Mert, aki egyszer őszintén kedvet kapott a szövetkezeti munkára, az sohasem hagyhatja azt annyiba.

Tavaly az Országos Központ, Anti javaslatára, ajánlatot tett nekem, hogy költözzem ide a telepre és fogadjam el a felügyelői orvosi állást, meg a „Fiú-otthon“ feletti védnökséget.

Örömmel fogadtam az ajánlatot — már csak azért is, hogy az én jó Anti barátom mellett lehessenek, akivel még azon a nyáron, amikor mint szegény, vézna városi munkásgyermeket olyan szívesen láttak családi körükben, örök hűséget fogadtunk egymásnak.

*

Egy év óta itt vagyok és — dolgozom.

Még nem nősültem meg, de már van menyasszonyom.

Talán emlékszik Wolski úr a kis árva Katóra. Mert ő most is nagyon jól emlékszik régi jó tanítója kedves barátjára.

A népiskola elvégzése után, — fordult Pista legújabb szövetkezeti barátaink felé, — az én kis menyasszonyom is egy darabig az iskolai szövetkezetben segédkezett. Mivel szorgalmával és lelkesedésével kitűnt, a boltból csakhamar az igazgatósági irodába került. Onnan pedig felküldték a városi továbbképző tanfolyamra.

Mikor a tanfolyamot elvégezte, a szövetkezetek központi nőszövetsége alkalmazta őt irodájában. Attól fogva a nőszövetség költségén tanult tovább.

*

Ősszel Kató is idekerül a telepre és elvesszem feleségül.

Ő lesz egyik vezetője annak az országos tanfolyamnak, melyet a nagyobb fiúk és lányok részére rendezünk minden télen. Katónak igen nagy tudása van és kitűnően tud tanítani.

Nyáron pedig segíteni fog Antinak a könyvelésben, mert neki annyi dolga van, hogy nem győzi.

Ennyit mondhattam magamról. Most te következel, Bódi!

Bódi elbeszélése.

Bódi átadta a gyeplőt a mellette ülő Ferinek és felém fordult.

— Nekem sokkal kevesebb mondanivalóm van, mint Antinak és Pistának.

Wolski úr jól tudja, hogy a népiskola elvégzése után otthon maradtam és a gazdaságban segédkeztem szüleimnek.

Közben a szövetkezetről sem feledkeztem meg. Hűséges tagja maradtam, Később pedig felügyelő, majd igazgatósági tag lett belőlem.

*

Megnősültem. Feleségem Mancsi, az egykori kis titkárkisasszony. Biztosan rá fog ismerni Wolski úr, mikor megérkezünk a telepre. Mancsi — a titkárkisasszony. Így nevezték az iskolában.

Három gyermekünk van: két fiú és egy leány. Anti, Pista és Hajnalka. A keresztszüleik nevét viselik.

Egészséges, erős mind a három. Az itteni levegő csodálatos friss, az ételük — egészséges, a lakásuk — tiszta, száraz, meleg, világos és nagy. Semmijük sem hiányzik.

*

Antika (nem a kicsi, hanem a nagy, aki velünk utazik) — mikor a kerületi központ igazgatója lett, állandóan csalogatott, hogy menjek oda, mert ott mindig akad számomra munka.

De csak nem hagyott el a józan eszem, hogy faluról városra költözzem?

Az én Mancim sem hagyta volna el a falut semmi pénzért.

Megjegyzem — Mancika elsőrendű gazdasasszony!

Miután a szövetkezet gazdasági tanfolyamát elvégezte, őt tették a tejszövetkezet élére. A mi kis szövetkezetünk szállította a legjobb vaját, tejszínt és tojást. Mert tojásüzlettel is foglalkoztunk, a tejszövetkezet keretében. Mancika nagyon ügyesen gazdálkodott ott is. — A városban mit is tudott volna csinálni?

Mikor Antit erre a telepre nevezték ki vezetőnek, ismét irogatni kezdett, hogy feltétlenül jöjjenek ide... Addig írt, irogatott, amíg egyszer mégis csak meggyőzött.

*

Itt nagyon jól érezzük magunkat.

Mancival ketten ügyelünk fel a lovak, tehének és baromfiak gondozására... Ó, de mennyi minden van itt!...

A mi kis magángazdaságunk sohasem lehetne ilyen nagyszabású. Soha!

(Folytatjuk.)

Csevegés Tudóka Ferkóval a Montblank alatti alagútról.

— Edes apám, miért húzta alá azt a cikket az ujságban piros ceruzával?

— Mert az egy rendkívül érdekes tervről ad hirt, fiam.

— Ugyan mi lehet az, édes apám?

— Nem kisebb dolgról van szó, minthogy a Montblank-hegységet át akarják fúrni, hogy ilyenformán egy hatalmas, 12651 méter (hány kilométer?, számítsátok ki) hosszúságú alagutat építsenek.

— Oh, de érdekes lehet — mondjon még valamit édes apám erről a tervről. Tudom, hogy a Montblank Európa legmagasabb hegye s olvastam is útleírást az Alpokról, épp ezért érdekel ez a tervezet.

— Örülök fiam, hogy az ilyen komoly dolgok is érdekelnek, amit tudok erről a nagyszabású tervezetről, szívesen elmondom neked.

— A tervet egy francia mérnök készítette. A franciák ugyanis szeretnék kezükbe venni annak a hatalmas forgalomnak az irányítását, mely ma Európában Franciaországon keresztül vezetne az egyes országokba. Így Olasz, Angol, Spanyol, Svájc, Belgium, Német és más országokba. Ez magyarázza meg Franciaország érdeklődését az iránt a terv iránt is, mely szerint a La Manche-csatorna alatt (keressétek ki Európa térképén) Calais és Dower között alagút készülne, úgyszintén a Gibraltár alatti (térképen kikeresendő!) óriási alagút iránt, mely Európát és Afrikát kötné össze. A Montblank alagútját a franciák készítenék el. Chamoninál kezdődne, 1036 méternyi magasságban a tenger színe felett s keresztül szelné az egész hegyóriást.

— De mért van szükség erre az alagútra, mikor Franciaországból lehet más úton is közlekedni Olaszországba? Vasúton, autón és repülőgépen.

— Ez igaz fiam, de gondold csak el, az autóknak milyen nagy kerülőt kell tenniök az Alpok hegyrendszerének szerpentin útjain. Le és fel kanyarogva, összesen 500 kilométert, — viszont az alagúton keresztül 12 és fél kilométert kell futniok. Ha évente csak 120 ezer autó halad át az alagúton, már mennyi idő- és üzemköltséget megtakarítanak. S ha az építési költségekre minden áthaladó személy és tonna után 20 frankot is szednek, még mindig kevesebbet fizet az utas, mintha 500 kilométeres út költségeit viselné.

— Es mennyi idő kellene ennek az óriási alagútnak az elkészítéséhez, édes apám?

— A franciák öt évet számítanak rá; hogyan húszezer munkás fog az építéshez.

— Az jó ugye édes apám, mert akkor annak a húszezer munkásnak öt évre biztosítva van a kenyere?

— Látom, a munkanélküliekre gondolsz, akiknek száma a rossz gazdasági viszonyok miatt, ijesztően emelkedik.

Szóval: Ferkó fiam, ebben mindaketten egyet értünk, hogy a Montblank-alagút felépítése nem álopszerű és megvalósíthatatlan terv, hanem életrevaló gondolat, amely remélhetőleg az emberiség hasznát és javát munkálja majd.

F. László Marcella

Csipkebokor.

Csipkebokor boggyója
Olyan piros mint a vér.
Cyere Jenő szedjük le,
Ez a gyümölcs sokat ér.

Édesanyánk megfőzi,
Pompás íz lesz belőle!
Hecsempecsnek nevezik.
Te is kapsz majd, Jenőke!

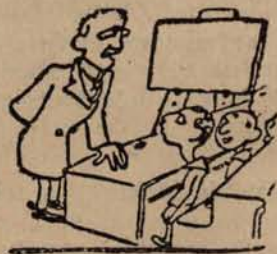
Ha az izes kenyeret
Együtt esszük majszolva,
Tudom, hogy az orrod
Összekened pirosra.

Piros orral előállsz,
Minttha bizony véteznél.
Édesanyánk felkacag,
Ilyen vértől ő nem fél.

Elővesz egy szivacsot,
Mert van, amit lemosson.
Mikor aztán tiszta vagy
Ajakadra csókot nyom.

DEZSÓ BÁCSI.

Humor.

Történelem órán a tanár magyaráz:

— Mikor Mária Terézia egybehívta a rendeket, így szólt hozzájuk: — Te Rozenzweig, ne mozogj ott, mint az ürge, mert menten kipenderítelek az osztályból.

Kakas Ferke esete Ravaszdi Rókával.

Hajnalkeltő Kakas Ferke, van most elég gondja.
Róka úrral találkozik s bú-baját elmondja:
Mi az oka? hol van Kot-kot, meg Jérce, a sárگا.
Nem találják, nyoma sincs, sem szárazon, sem sárگا.
Veresedik Róka úr most, helyét nem találja.
Éppen tegnap találta fel őket élte párja.
Hebeg-dadog, ravaszkodik: — Kot-kot Jérce nincsen?

Nem adnék ily két jószágot semmiféle kincsen.
De talán a rendőrségte menne el az ügygel! —
S el is köszön nagy hitelen ezzel az ürüggyel
Túl is van már árkon bokron — szinte fut a szélbe
Akkor jut a Hajnalkeltő Ferke úr eszébe:
— Hisz te voltál az a tolvaj, — ravaszdi barátom
No de bajod legközelebb bizony el is látom! —

L. M.

A farkastanya.

Egyszer volt, hol nem volt, még az óperencián túl is volt, volt egy tojás. Ez a tojás megindult világgá. Görgött, görgött, egyszer előtállt egy rucát. Azt kérdi tőle a ruca:

- Hová mégy, tojás koma?
- Megyek világgá.
- En is megyek, menjünk együtt.

Mennek, mendegélnek, előtállnak egy kaskast.

- Hová mentek, ruca koma?
- Megyünk világgá.
- En is megyek, menjünk együtt.

Megint mennek, mendegélnek, előtállnak egy varrótút.

- Hová mentek, kakas koma?
- Megyünk világgá.
- En is megyek, menjünk együtt.

Megint mennek, mendegélnek, előtállnak egy rákot.

- Hová mentek tő koma?
- Megyünk világgá.
- En is megyek, menjünk együtt.

Megint mennek, mendegélnek, előtállnak egy lovat, végre pedig egy ökröt.

Mentek aztán, mendegéltek, egyszer rájok esteledett. Ott volt egy kis ház, abba bementek.

Ki-ki lefeküdt a maga helyére. A tojás belefeküdt a tüzes hamuba. A ruca meg a kakas felültek a tűzhely tetejére. A rák belemászott egy dézsa vízbe. A tő a törülközőbe szűrődött belé. A ló lefeküdt a ház közepére, az ökör meg a pítvarba.

Egyszer jön ám haza a tizenkét farkas, akiké a kis ház volt. A legöregebb még messziről elkezdett kiabálni:

— Phü-phü, de idegen szagot érzek, ki mer bemenni?

Volt köztük egy hányaveti, az azt mondta, hogy ő bemegy, ha ezer ördög is van odabent, nem fél ő semmitől.

Be is ment. Hogy az övék volt a ház, egészen tudta a dörgést, mi hol áll. Legelőször is a tűzhely tetején kereste a gyufát, hogy majd méceset gyújt, de a kakas meg a ruca elkezdtek lármázni, akkor belenyult a hamuba, hogy majd parazsat keres, de a tojás elpukkadtt, szaladt a dézsához mosakodni, ott meg a rák esipte meg ollójával, azután szaladt a törülközőhöz, ott meg a tő szúrta meg, nagy ijedten a ház közepére ugrik, ott a ló rugja oldalba, amint szalad ki felé, az ökör is neki esett, felkapta szarvára, az udvar közepére lökte.

Erre elkezdett ordítani, mint a fába esett féreg, szaladt a többi farkashoz:

— Jajj, fussunk! Egyszakadás! Földindulás! Valamennyi ördög mind odabent van!

*Nyulok a hamuba,
Meglőnek puskával.
Szaladok dézsához,
Mevágnak ollóval.
Kapkodok kendőhöz,
Banya szúr tűjével.*

*Futok ajtó mellé,
Kilöknék lapáttal.
Szaladok pítvarba,
Vesznek vasvillára.
Egy kiált: hep-hep-hep!
Más ordít: Add feljebb!
Akkor nagyot estem,
Bezzeg jaj volt nekem.*

Akkor nekiindultak, még most is szaladnak, ha meg nem állottak.

(Arany László népmeseújteményéből.)

Tulipános láda.

*Nagy az öröm a gyermekszobába,
Készen van a tulipános láda.
Közről és távolról is nézik,
A gyermekek gyöngéden becézik.*

*Gyöngyházfényű lakkos a teteje,
Az oldala tulipánnal tele.
Piros, fehér rajta a tulipán,
Ezüst veret fénylik kulcsa likán.*

*Kulcsa is van, nyitja, zárja szépen,
Kis fiók is van a belsejében.
Kis fiókban gyermekszívek titka,
Színes üveg, tarka kavics ritka.*

*Baba-ruhák mind elférnek benne,
Hátha bizony tizszer annyi lenne.
Képes könyvek, azok is örülnek,
Hogy ilyen szép ládába kerülnek.*

*Láda, láda, tulipános láda,
Napsugár is irigyen néz rája.
Irigyeli a sok szeretetet,
Csalogatja ki a gyermekeket.*

*De nem kell most a kert, a napsugár,
Vajas kenyér érintetlenül áll.
Hajas baba, ez is sirva fakad,
Hogy ily gonosz vetélytársa akad.*

*Láda, láda, tulipános láda,
Legkedvesebb a gyermekszobába.
A mosolygó gyermek-arcok között
Szívembe is mosolygás költözött.*

*Mosolygás és édes gyermek-álmok,
Mikor szívem ládacskára vágyott.
Álmodoztam piros tulipánról
És mosolyó tündérszép világról.*

KIRJÁKNÉ KOVÁCS EMMA.

Cukrot esznek a németországi disznók.

Bizony, jó dolguk van Németországban a disznóknak. Sok minden jó takarmány mellett cukrot is kapnak eleségül. A német tudósoknak ugyanis sikerült különleges vegyi eljárás segítségével a hulladék-fából cukrot előállítani. A fából készült cukor szirupszerű és kitűnően lehet vegyíteni a disznók és más állatok eleségül szolgáló darával. A facukor nagyon olesó, mert nem elsőrendű minőségű fából készítik, hanem előállítására mindenféle hulladékfát, forgácsot és fűrészport használnak fel. A németek találmánya nemcsak a disznóhizlalásban, hanem az összes háziállatok tartásában korszakalkotó újítást jelent. A facukor segítségével ugyanis jobban és olesóbban lehet tartani az állatokat, mint eddig.

A ló.

Nemes állat a ló — így mondják ránk az emberek. Hűségünk, tanulmányosságunk szinte példaszerű. Az igaz, ha gazdánk jól bánik velünk — akár a tűzbe is elmegyünk érte. A mai háborúkat tankokkal, autókkal, gázzal, repülőgépekkel vívják, de régen a jó harci paripát nagyon megbecsülték.

Azért még ma is akad hely, ahol parádéra, lóversenyekre tartanak bennünket, de nagyrészt már csak teherhúzás a sorsunk. De azért nem panaszkodunk, mert érje be kiki a sorsával, csak arra kérjük gazdáinkat, hogy ne verjenek, ne kínozzanak bennünket, mert azért, hogy beszélni nem tudunk, épp úgy érzünk mi is, mint az emberek.

Bemutakozó.

En a legrégebbi és leghűségesebb új cimborák közé tartozom. Levélből már ismer engem a szerkesztő néni, — de most fényképen is bemutatkozom. Nevem Faff Lajos IV. el. o. t., Tasnadon lakunk Sălaj-megyében. Olvasgatni, tanulni nagyon szeretek, de legnagyobb örömöm mégis a fúrás-faragásban, formázásban találok.

Látok egy szép szoborcsoportozatot, agyagból mindjárt megmintázom. A képen látható tárgyakat mind én készítettem. Ha az Isten is segítene, szobrászművész szeretnék lenni. Hát ti mivel foglalkoztok kis cimborák? Írjátok meg! Szeretettel köszöntlek benneteket.

Faff Lajos IV. el. o. t.

Az Elizeust csufoló gyermekek.

A kicsinyeknek írta: Számord Ignác.

Volt egyszer egy szent öreg ember, aki igen szerette az Istent, szívesen imádkozott hozzá, azért az Isten is szerette őt. Ennek a jó embernek Elizeus volt a neve.

Elizeus egyszer a városba ment és amint közeledett a városhoz, az út mellett levő dombon gyermekek játszottak, kik mikor látták, hogy az öreg Elizeus arra jön s mivel, már kevés haj volt a fején, el kezdték őt csufolni: „Jöjj fel, kopasz, jöjj fel!” Így kiabáltak a rossz gyermekek Elizeusra. Elizeus leintette őket, hogy ne csufolódjanak, azonban ők azért csak tovább is csufolták, gunyolták a szent öreg embert.

De látta ezt a jó Isten is, mert ő mindent lát, hall és tud, még azt is amit gondolunk, tehát azt is látta, hogy mily rosszak voltak ezek a gyermekek, azért nagyon megbüntette Isten őket. Egyszerre két medve rohant ki az erdőből: olyan medve, mint amilyent ti is láthattok néha, midőn az utcán táncoltatják. Az

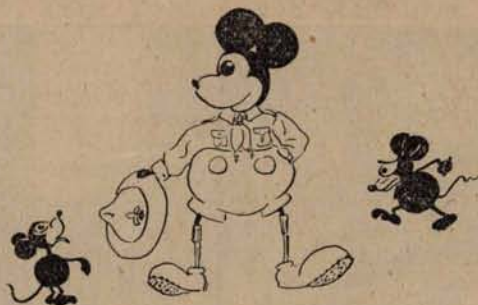
a két medve a rossz gyermekekre rohant. Amint a gyermekek meglátták azt a két borzasztó medvét, el akartak futni, de bizony nem bírtak: a medvék utolérték s széttépték őket.

Látjátok, kedves gyermekek, ti soha ne csufoljatok ki senkit, mert a jó Isten haragszik rátok, ha így tesztek. Különösen az öreg embereket ki ne csufoljátok, hanem inkább tiszteljétek őket, szépen köszönjétek nekik.

De nemcsak az öreg embereket, hanem egymást sem szabad kicsufolni, mert ezzel is megbántjátok a jó Istent.

A kedves karácsonyi angyal figyelmét már most felhívjuk megjelenés alatt levő könyveinkre. És pedig egy szavalókönyvre, amely szavalásra és jutalmazásra egyaránt alkalmas. Költő munkatársaink munkáinak legjavát foglalja össze, továbbá egy mese- és elbeszélés-gyűjteményre, amely karácsonyi ajándékkönyvként kerül könyvpiacra. A könyv F. László Marcella meséit, elbeszéléseit köti bokrétába. A könyvek ismertetésére még visszatérünk.

Laboda, a híres cserkészparancsnok.

Laboda úr nagy vitéz,
Vigyázz! — mondja — jobbra nézz!
Karlendítés — balra át!
Mit tárod úgy rám a szád?
Farkincási hátul jó,
A regulát tudja ő.
Farkaskölyök, cserkésznép,

Mindakettő jó és szép.
Kicsi ide, nagy oda,
Parancsnok úr Laboda.
Mint a cövek, úgy megáll,
Nem mozdul sem kar, sem váll,
Néz reá a kis Miki
S róla példát vesz kiki.

L. M.

A magvetők.

Irtá: *Dasile Alexandri.*

Zsákkal hónaljuk alatt, a szorgalmas magvetők,
Lépnek barázda hosszában a feltört rögökön.
Völgyön lefelé ereszkedve, dombon emelkedően
Nyomukba szél után szórják a magot ők.

„Ezer szem“ — mondja vidáman lépegetve az egyik;

„Szerencse, jó termés“ — teszi hozzá a másik.

„Mint az őszi bogyónak legyen kerek a magja;

„Mint a legmagasabb nádnak, hosszú a szalmája!

„Hajnaltól naplementig minden búza kikeljen,“

„A fáradt kis galambok benne bújjanak el,

„És amikor nyáron, fiúk és lányok aratni mennek,“

Üsszanak elveszve az aranyos búza-tengerben.

Fordította: ONODY RÓZSI.

Eszperantó nyelvtanfolyam

Vezeti: Kormos Jenő,

A jó hangzás kedvéért a szavakat a képzővel együtt is összeköthetjük.

Pld.:

mangi = enni
ĉambro = szoba
vango = arc
frapi = ütni

mangoĉambro = ebédlő
vangofrapi = arcul-
ütni

Igeragozás. — Konjugacio.

A jelentő mód jövő idejének ragja az os.

mi lernos = én tanulni fogok
vi (ci) lernos = ön tanulni fog, te tanulni fogsz
li, ŝi, ĝi lernos = ő tanulni fog

ni lernos = mi tanulni fogunk
vi lernos = önök tanulni fognak, ti tanulni fogtok
ili lernos = ők tanulni fognak

Előljárók. — Prepozicioj.

apud = mellett
apude = mellette
apuda domo = mellette lévő ház
kontraŭ = ellen
kontraŭe = ellenben, szemben
kontraŭa flanko = ellenköző oldal. szemben lévő oldal

Utóképzők. — Sufiksoj.

-et kicsinyítést, -eg nagyobbítást jelez. Pld.:

bona = jó
boneta = meglehetősen
bonega = kitünő
malsana = beteg
malsaneta = gyengélkedő
malsanega = halálos
beteg

ĉambro = szoba
ĉambreto = szobácska
ĉambrego = terem
ridi = nevetni
rideti = mosolyogni
ridegi = kacagni

(Folytatjuk.)

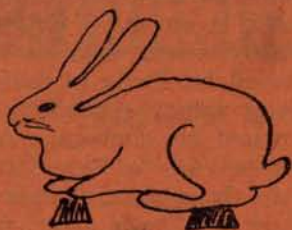
MARCELLA NÉNI POSTÁJA

Dancs Pál Arcus. Kivánságát a kiadóhivatal teljesíti s átírta a címszalagot. A gyermekek között nem lehetne-e toborozni? Karácsonyra remélem az arcus-i iskolások is írnak majd egy szép hosszú levelet. — *Nt. Pálur István,* Jóakaratu segítségét lapunk érdekében előre is köszönjük. Bár mindenki úgy felkarolná kis lapunkat, mánt Ön — akkor nem kellene busulnunk. Addig is még levelére válasz megy — üdvözlöm. — *Jónás Kató Satumare.* A nyári kirándulásra még most is kedvesen gondolsz vissza. Én is rátok kicsi Kató. Ha Isten segít és éltet, jövő nyáron ismét elmegyünk a Biró néniék lankájára. Akkor aztán Herez Ellus és a többi ottani cimborák is eljönnek majd. Jó lesz előre is készülni. A toborzásban ügyeskedjétek Katókám. — *Bonyhai Évike Cluj.* A kis szürke veréb elárulta, hogy milyen nagy kedvvel rajzolgatsz. No, az országos rajzkiállításra hozz majd el a rajzaid közül. — *Hamburg Hanna I. g. ot. Oradea.* Örömmel hallok, hogy az Uj Cimborát olyan nagyon szereted és mindig nehezen várod. Szeretettel írjuk nektek minden sorát. Szeretném tudni, hogy érzed magad az új helyen? Írj majd hosszú levelet! — *Gadó Anuska és Lajcsi.* Nagy volt a bánatod Annuskám, hogy a kiadó bácsi postájából a te neved kimaradt. No azért, mert nem volt ott a neved, gondoltunk mi rád. Örülök, hogy az Uj Cimborát úgy szeretik mindketten. Szeretném, ha ezt levélben is megírnátok. — *Muszka Iluska és Annuska.* Uj kis cimboráink vagytok. Szeretettel fogadunk közénk benneteket. Hogy a többi kis cimborák is megismerjének, írjátok meg bemutatkozó leveleteket. — *Káli Irénke,* Szeretném tudni, hányadik osztályba jársz, melyik iskolába, hány kis testvéred van. A szerkesztőnéni mindenre kíváncsi, ami az ő kis cimboráival összefüggésben van. S mint új kis cimborát, téged is szeretettel fogadunk magunk közé. — *Degenfeld Anni, III. el. o. t.* Éppen boros, esős őszi nap volt, amikor a postás bácsi a leveledet hozta. Mindjárt felvidultam, amikor leveledet elolvastam. Még emlékszem rá, mikor egész kicsike voltál — s lám már a harmadik nagy I-t irod a neved után. Harmadik osztályba jársz. S milyen szépen kertészkedtél az idén is! Nem is állom meg, hogy le ne írjam, úgy ahogy te irtad nekem, hadd lássák a többi kis cimborák is: „A nyarat itthon töltöttem és a virágokat gondoztam. Még most is szépen nyílik a kékbojt, az oroszlánszaj és a vörös verbéna. Megkezdtem a virágmagvak gyűjtését is, nemsokára el is küldöm az Uj Cimborának. A dér most már mindenre leszállt, de azért sikerült még a dér előtt névnapi esokrot szedni a papa névnepjára.“ Akármilyen szomorú voltam is ezen a bús őszi napon — de hogy ezt irtad kicsi Anni — egyben felvidultam és jó kedvem

lett. Az ilyen szép levelet máskor is szívesen várom. — *Boldizsár Lili VII. el. a. t.* Uj rejtvény-szerkesztéssel próbálkoztál, — hogy jó-e, majd a rovatvezető vizsgálja meg. Örültem, hogy Bébikének már nem fáj a szeme. — *Bálint Gizella IV. el. o. t.* Bár a rejtvényt szívesen fejtegeted, de nem mindig hozod be. Pedig ki tudja, azóta már hányszor nyertél volna? — *Pataky Béla IV. el. o. t.* Úgyes a rajzod kis cimborám. Az a kis cserkész bizonytal te vagy a képen. De ám egy a baj, gyenge a rajz papírja, hamar gyűrődik és szakad, azért jó lesz, ha a nagy rajzkiállításra másat rajzolsz. — *Kalith Rózsika, Bagiu Sanyika, Szabó Gáborka.* Láttam a pénzesutalvány szelvényén, hogy gondoltatok az Uj Cimborára. — *Csorba Bandika.* Kapod-e rendszeren az ujságot? Szeretném, ha néha levelet is írál. Édes jó anyádat melegen üdvözlöm. — *Bitay Ilke Alba-Iulia.* Egy aranyos, helyes leánykát ismertem meg benned Ilkém. Ha édes szüleid is úgy akarják, mi szeretettel fogadunk be kis táborunkba. Várjuk bemutatkozó leveledet. — *Brassai Ellus, Ács Klára, Bocskárdy Böske, Tellár László és Annus, Molnár Melinda, Incze Gábor, Porzolt Viktor, Komáromi Évi, Visky Idikó, Kristyori Edit, Lőrincz Éva, Kaba Géza, Hegyessy Icu, Keresztes Nagy Éva.* A legutóbbi toborzó utam alkalmával lettetek kis cimboráink. Csupa életrevaló, tanulj szerető gyermeket ismertem meg bennetek. Hiszem, hogy az Uj Cimborának is lelkes és hűséges olvasói lesztek. De ám — ez már így szokás minálunk — minden újonnan belépő kis olvasónk bemutatkozik levélben a többi olvasóknak. Mert hiszen, ha nem mutatkoznátok be, honnan tudná meg az országban élő többi gyermek, hogy ti is a világon vagytok? A bemutatkozó levélben megírja kiki, hogy hívják, hányadik osztályos, melyik iskolába jár, milyen városba való? Hány testvére van? Mivel szeret legjobban foglalkozni? S az Uj Cimborából mi tetszik neki legjobban. Irhattok közös levélben is, különösen, akik egy iskolába jártok. Így kevesebb bélyegbe kerül egynék-egynék. Aztán az igazgató bácsit megkéríték, ő majd elküldi nekünk a leveleteket. — *Száldobágyi János IV. g. o. t. Arad.* Az eszperantó iskolának nagyon örülök. Összeültök hol egyiknél, hol másikonál s úgy tanuljátok 6—7-en is egyszerre. No csak tanulgassátok, mert hasznát veszitek! — *Fehér Imre Satumare IV. el. ot.* Örömdöben az egyensapkád a levegőbe dobtad, amikor az első farkaskölyök cikket elolvastad. Azt szeretném, ha legalább vagy hat oldal irna Ernő bátya. Mindenesetre örömmel látjuk az érdeklődéseket — de gondold csak meg kis cimborá, hat oldal nem lenne egy kicsit sok? Akkor mit olvasnának a többiek, akik nem farkaskölykök? De azért ne busulj kis cserkészünk, mert ezután is úgy írjuk majd az ujságot, hogy mindenki azt találja meg benne, ami neki legkedvesebb.

Játék is, rajz is.

A rajzokat tervezte: Bilkay Gizella tanítónő.

Ez is egy nyuszi. Még pedig egy kis kövér házi-nyúl. A Ferkéé. Látszik, hogy Ferke barátunk jól tartja a nyuszikáját szénával, fűvel és káposzta levéllel. Mindenesetre ezt is ragasszátok be az állatkertetekbe.

FEJTÖRŐ

Rovatvezető: Sólyom István.

Befüejtvény.

Beküldte: Boldizsár Lilike VII. o. tanuló, Cluj.

Megfejtési határidő: 1936 november 25. A megfejtők között jialomkönyveket sorsolunk ki.

A 28-ik számban közölt rejtvények megfejtése: 1. Csik Ferenc az 1936-os berlini olimpiász 100 m. gyorsaság világbajnoka. 2. Berlin 1936. A XI. olimpiász helye és ideje. Ki tudja? kérdéseire a helyes feleletek a következők: 1. Lengyelország területe 388.390 km², lakosainak száma 32.132.1936, a fővárosa Warszawa, pénzegysége zloty, grosy és az államformája köztársaság. 2. Az ezüst 961 foknál, a platina 1.00 foknál, az arany 1064 foknál és a kén 119 foknál olvad. 3. Könyves Kálmán II. István, Kálmán fia követte a magyar trónon. 4. Arany János: Családi kör. 5. A magyar olimpiai bajnokok: Csák Ibolya, Elek Ilona, Csik Ferenc, Kárpáti Károly, Lőrincz Márton, Zombory Ödön, Harangi Imre, Kabos Endre és a győztes kard- és vízipoló-csapat.

A 29-ik számban közölt keresztrejtvény megfejtése a következő: Vízszintes: Gaál Mózes, 17. Torino, 20. Csik. Függőleges: 2. Albert, 6. Szaloniki és 16. Elba.

Megfejtést küldtek be: Gr. Bethlen Katalin, Gr. Béli Margit, Gr. Degenfeld Anni, Szakál

Sándor, Nagy Aladár, Gyügyei Zsigmond, Bálint Gizella, Pataki Béla, Iszlay Erzsébet, Matild és Jenőke, Nagy Ferenc, Winkelmayer Margit és Anna, Glasner Judit, Boldizsár Lilike, Reha Bertalan, Vincze József, Vámszer Géza, Goldstein Kató és Öcsi.

Nyertesek lettek: Szakál Sándor, Vámszer Géza és Nagy Ferenc.

KIADÓ BÁC SI POSTÁJA

Az utóbbi hetekben a következő előfizetések folytak be: **Cluj:** Finta Ildikó 50, Fodor Margit 100, Cseke Évi 34, Hamburg Hanna 34, Vajda István 100, Lajos Alice 50, Kohn Vera 50, Izrael Judit 50, Suhajda Géza 50, Nagy Ferike 50, Salamon René 17, Kleinmann Kató 20, Barakonyi Ibolya 50, Bergfeld Ibolya 50, Ferenczi Géza 120 L.-t. **Turda:** Farkas Jóska 50, Szilágyi Gyurika 100, Simonffi Zoltika 100, Buday Lóránt 50. **Aiud:** Brassai Ella 50, Ács Klára 100, Bocsárdy Böske 100, Tellár László 50, Incze Gábor 50, Viski Ildikó 100, Krisztyori Edit 50, Lőrincz Éva 100, Kaňa Géza 50, Keresztessi Nagy Éva 10, Lőrincz Lajos 100, Geréd Laci 100, Keresztes Mária 67, Szilágyi Erzsébet 67. **Alba-Iulia:** Rudolf Valentin 100, Treitel Ottó 100, Blank Albert 100, Deutsch Judit 100, Domjansitz Ibolya 250. **Damó Lenke** 34, (Cluj). Káli Irénke Someșeni 100. **Pálar István** (Pișcolt) 100. **Kalith Rózsika** (Tg.-Săuceș) 50. **Barabás Erzsike** (Sft.-Gheorghe) 50. **Raksányi Aranka** (Tg.-Mureș) 200. **Ref. Elemi Iskola** (Câmpia-Turzii) 217. **Unitárius Iskola** (Arcuș) 200. **Nagy Géza** (Tg.-Săuceș) 50. **Szabó Gáborka** 100, özv. **Csorba Barnáné** 48, **Gondos Gyafi** (Armașeni) 100, **Elekes Béla** (Găești) 100 Lejt.

Kérjük magyarországi előfizetőinket, hogy előfizetési díjaikat, a „Studium“ könyvkiadó R. T.-hoz, Budapest, Keckeméti-u. 8. sz., az Új Cimborá számlájára szíveskedjenek befizetni. Új előfizetések ugyanott eszközölhetők.

Előfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 lej. A Családszövetség tagjainak 160 lej és 10 lej portó. Egyes szám ára 6 lej. Magyarországon 12 p., Jugoszláviában 150 dinár, Csehszlovákiában 60 ek. Amerikában 300 lej.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA.

Főmunkatársak:

TELEKY DEZSÓ és SIMON SÁNDOR.

Minden cikkért a szerzője felelős.

Kiadja: a Minerva Nyomdai Műintézet R.-T. Cluj.